

D124 1979

1979, 12. listopad, Praha. - Dodatek

k dokumentu Charty 77 č. 26 Teze o spotřebě z 27. května 1979: Měsíční výdaje čtyřčlenné rodiny před zdražením cen a po něm.

Mluvčí Charty 77 dostali jako příspěvek k dokumentu č. 26 *Teze o spotřebě* rozbor spotřebního koše u čtyřčlenné rodiny před letošní úpravou cen a po ní. Téma zpracovali nesignatáři, kteří požádali mluvčí Charty 77 o zveřejnění.

Jiří Hájek, Zdena Tominová, Ladislav Hejdánek mluvčí Charty 77

Měsíční výdaje čtyřčlenné rodiny před 20. červencem - a po něm

Takzvaná úprava cen z 20.7.1979 zasáhla pronikavě do života každé domácnosti. Protože však lidé posuzují růst životních nákladů podle své individuální situace, pokusili jsme se dát svým spoluobčanům ucelenější informaci v podobě měsíčního rozpočtu čtyřčlenné rodiny (2 dospělí, 2 děti - chlapec a děvče). Vypracovali jsme ve skutečnosti rozpočty dva - pro rodinu stoprocentně vybavenou nikoli luxusně, avšak dle současného standardu, a pro rodinu průměrnou. Uvědomujeme si ovšem, že se některé naše údaje opírají jen o částečný průzkum nebo dokonce jen o seriózní odhad. Nemáme dostatečně podrobné údaje, protože nebyly publikovány. Nebudeme se proto zlobit, když přesnější a fundovanější obraz o růstu životních nákladů předloží svým trpělivě platícím členům odbory - nebo svým ještě trpělivějším čtenářům denní tisk.

Nejdříve několik poznámek k tabulce:

K bodu 1.01 - do nákladů na auto jsou zakalkulovány i provozní náklady, předpokládá se, že uživatel ujede ročně 12 000 km (1000 km měsíčně). Měsíční provozní náklady jsme rozdělili takto: pojištění, poplatky - 130, opravy, náhradní díly - 150, benzín - 520, olej - 10 a pneumatiky - 50. Celkem 860,- Kčs.

K bodu 1.11 - náklady na nábytek byly rozpočteny takto: bytové doplňky - 5000, sedací souprava - 12 000, ložnice - 12 000 a stěna 18 000. Celkem 47 000 Kčs.

K bodu 1.02-1.10 - u těchto položek byly do nákladů započteny výdaje na opravu uvedeného zboží.

K bodu 5 - v položkách jsou započteny staré a nové výdaje za telefon při skutečné, to je 48% vybavenosti.

Z tabulky lze vyčíst některé zajímavé skutečnosti. I při velmi střízlivém stanovení nám vyšla suma měsíčních výdajů tzv. normálně vybavené rodiny - 5172,- Kčs. Průměrný brutto výdělek v ČSSR však činí 2517,- Kčs. Počítáme-li se dvěma příjmy, činí součet 5034,- Kčs, avšak ani tento spojený výdělek obou rodičů nestačil na krytí uvedených výdajů. Po zdražení však stouply náklady této normálně vybavené rodiny o dalších 604,- Kčs. A to nezapočítáváme kvapný růst cen služeb i ostatního, oficiálně dosud „nezdražené- ho“ zboží. Z čeho bude toto zvýšení průměrná rodina hradit? Z poslední kolonky vyplývá, že tato rodina utratí měsíčně nejvíce za potraviny - 37,5 %, za průmyslové zboží 24,6 %, za oděvy a obuv 18,7 %, za byt a energii 10,4 %, za rekreaci, zábavu, jízdné, spoje a informace 8,8 % z měsíčního globálu. Ušetřit se tedy dá nejspíš na jídle.

O kolik procent stouply životní náklady? U plně vybavené rodiny o 756,- Kčs měsíčně, tedy o 13,1 % (5774 - 100 %). Že se naše stanovení vcelku shoduje s odhadem orgánů daleko zasvěcenějších, to potvrzuje přilepšení, které stát - v souvislosti s červencovou úpravou - poskytl příslušníkům SNB a armádnímu důstojnictvu. Jejich měsíční gáže vzrostly o 300 až 700 Kčs, a to podle hodností.

Vláda ovšem nezvýšila platy jen příslušníkům ozbrojených sborů. Též každý důchodce dostal přidáno 30 Kčs měsíčně. I když se to nezdá být velká suma, činí to ročně 1,7 miliardy Kčs. To již není tak málo, uvážíme-li, že se za 4,5 miliardy Kčs staví nový sjezdový palác v Praze. Také na rodiny s dětmi stát v souvislosti s červencovou úpravou pamatoval. Jak plyne z naší tabulky, zvýší se 20.7.1979 výdaje na dvě děti do 10 let v průměru o 320 Kčs. Zároveň dostanou rodiče jako kompenzaci 2x50 Kčs navíc v rodinných přídavcích. Činí tedy čisté zvýšení výdajů rodiny se dvěma dětmi jen 270 Kčs měsíčně.

Tím také končí náš stručný komentář. Jsme toho názoru, že svědomitá informace je základem tak potřebné občanské aktivity. Pouze člověk, jenž je s to realisticky zhodnotit svou situaci a situaci svých bližních, který prostě ví, jaký je a zač stojí jeho život, najde v sobě sdostatek rozhodnosti, aby se ptal, kde jsou jiní zatím zůcha, a aby konal tam, kde druzí otálejí.

Měsíční výdaje čtyřčlenné domácnosti (rodiče + 2 děti)

Číslo	Výdajová položka	Počet kusů	Vy- bave- nost v %	Pořizovací cena	Zůstat- ková cena	Doba upotře- bitel- nosti (měsíce)	Celkové měsíční náklady (vybavenost = 100 %)		Celkové měsíční náklady (při skuteč. vybavenosti)	
							před	po	před	po
1.	Průmyslové zboží						1871	2174	1209	1420
1.01	Auto	1	50	60 000	15 000	96/8 let	1025	1328	513	664
1.02	Pračka normální	1	90	2000	200	120/10	18	18	17	17
1.03	Pračka automatická	1	10	7000	1750	120/10	61	61	4	4
1.04	Televize černobílá	1	98	5000	600	120/10	70	70“	69“	69
1.05	Rádio	1	94	1500	0	120/10	27	27“	26“	26
1.06	Magnetofon	1	58	4000	0	120/10	39	39	23	23
1.07	Gramofon	1	66	2000	0	120/10	21	21	14	14
1.08	Robot	1	27	1200	0	180/15	10	10	3	3
1.09	Chladnička	1	99	3000	500	120/10	25	25	25	25
1.10	Vysavač	1	98	800	0	120/10	10	10	10	10
1.11	Nábytek	x	100	47 000	2000	360/30	125	125	125	125
1.12	Koberce	x	100	7000	0	96/8	74	74	74	74
1.13	Kuchyň. linka	x	100	10 000	0	360/30	28	28	28	28
1.14	Nádobí	x	100	2000	0	180/15	11	11	11	11
1.15	Ložní prádlo	x	100	2500	0	80/6,5	31	31	31	31
1.16	Drogerie	x	x	x	x	x	331	331	331	331
2.	Byt, energie	x	x	x	x	x	483	600	483	600
2.01	Energie	x	x	x	x	x	233	350	233	350
2.02	Činže	x	x	x	x	x	250	250	250	250
3.	Jídlo	x	x	x	x	x	2168	2168	2168	2168
3.01	Maso hovězí	x	x	x	x	x	241	241	241	241
3.02	Maso vepřové	x	x	x	x	x	326	326	326	326
3.03	Ovoce	x	x	x	x	x	371	371	371	371
3.04	Vejce	x	x	x	x	x	112	112	112	112
3.05	Máslo	x	x	x	x	x	120	120	120	120
3.06	Drůbež	x	x	x	x	x	58	58	58	58
3.07	Káva	x	x	x	x	x	144	144	144	144
3.08	Ostatní	x	x	x	x	x	796	796	796	796
4.	Rekreace, zábava	x	x	x	x	x	232	232	232	232
5.	Jízdenky, informace	x	x	x	x	x	260	276	260	276
6.	Oděvy	x	x	x	x	x	624	884	624	884
6.01	Dámské oděvy	x	x	x	x	x	239	239	239	239
	Sukně	2	100	300	0	24	25	25	25	25
	Svetr	2	100	300	0	24	25	25	25	25
	Blůza	3	100	200	0	24	25	25	25	25
	Kalhoty	1	100	400	0	36	11	11	11	11
	Kabát	3	100	730	0	48	46	46	46	46
	Kostým	1	100	700	0	48	15	15	15	15
	Šaty	2	100	500	0	48	21	21	21	21
	Bunda	1	100	300	0	36	8	8	8	8
	Prádlo	x	100	750	0	12	63	63	63	63
6.02	Pánské oděvy	x	x	x	x	x	143	143	143	143
	Kabát	2	100	900	0	48	38	38	38	38
	Bunda	1	100	400	0	48	8	8	8	8
	Oblek	2	100	900	0	120	15	15	15	15

	Kalhoty	2	100	400	0	24	33	33	33	33	
	Košile	3	100	120	0	36	10	10	10	10	
	Svetr	3	100	350	0	48	22	22	22	22	
	Prádlo	x	100	205	0	12	17	17	17	17	
6.03	Dětské oděvy	x	x	stará cena	nová cena	x	x	242	502	242	502
	Kalhoty	3	100	100	200	0	12	25	50	25	50
	Sukně	3	100	80	160	0	12	20	40	20	40
	Šaty	4	100	200	400	0	12	67	134	67	134
	Košile	3	100	40	80	0	12	10	20	10	20
	Blůza	3	100	40	80	0	12	10	20	10	20
	Trika	6	100	30	90	0	12	15	45	15	45
	Bunda	2	100	280	560	0	24	24	46	23	46
	Kabát	2	100	400	800	0	24	33	66	33	66
	Svetr	2	100	70	175	0	24	6	15	6	15
	Prádlo	x	100	400	800	0	12	33	66	33	66
7.	Obuv	x	x	x	x	x	x	136	196	136	196
7.01	Dámská obuv	x	x	x	x	x	x	54	54	54	54
	- zimní	1	100	700	0	24	29	29	29	29	
	- jarní	2	100	300	0	48	13	13	13	13	
	- letní	1	100	250	0	24	10	10	10	10	
	- sportovní	1	100	50	0	24	2	2	2	2	
7.02	Pánská obuv	x	x	x	x	x	x	2	2	2	2
	- zimní	2	100	300	0	24	25	25	25	25	
	- jarní	2	100	250	0	48	10	10	10	10	
	- letní	1	100	120	0	24	5	5	5	5	
	- sportovní	1	100	50	0	24	2	2	2	2	
7.03	Dětská obuv			stará cena	nová cena						
		8	100	60	150	0	12	40	100	40	100
Celkem		x	x	x	x	x	x	5774	6530	5127	5776

x včetně koncesních poplatků

Poznámka autorů: K tabulkám a komentáři jsme dostali některé připomínky, které jsme nestačili do 1. vydání rodinného rozpočtu zapracovat.

- čsds, sb. Charta 77. - strojopis, průpis.

1 Viz D106 (27. 5. 1979).

Plné znění: In: *Informace o Chartě 77*, roč. 2 (1979), č. 16, s. 1-7.